

- Uyarı!** [1] Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerektiğinde sınav görevlilerine başvurunuz.
[2] Cevap kağıdı üzerine, “not talep eden ifadeler” veya “cevap dışında herhangi bir şey” yazılması yasaktır. Bu kurala aykırı davranan adayların kağıtları değerlendirme dışı bırakılacaktır.

Sorular

Soru 1: Bir işletme X ve Y adlı ortak ürün niteliğinde iki mamul üretmektedir. Bu iki mamul belli bir noktaya kadar aynı üretim hattında birlikte üretilmektedir. Ayrılma noktasından sonra ise mamullerin tamamlanması için ek işlemler yapılmaktadır. İşletme 2023 yılı Temmuz ayında 3.000 adet X mamulü ve 1.000 adet Y mamulü üretmiştir.

X mamulünün satış fiyatı 110 TL/adet, Y mamulünün satış fiyatı ise 145 TL/adettir. İşletme ayrılma noktasından sonra X mamulü için 15.000 TL ve Y mamulü için de 10.000 TL ek gider yapmıştır.

“Fiziksel miktarlara göre dağıtım” yöntemi kullanılarak tespit edilen birim maliyetler (ek giderler dahil); X mamulü için 80 TL/adet ve Y mamulü için 85 TL/adettir. (30 puan)

İstenilenler:

Hesaplamaları da göstererek ortak ürünlerin Temmuz ayına ilişkin;

- Toplam gider tutarını ve toplam ortak gider tutarını hesaplayınız.
- X ve Y mamullerinin birim maliyetlerini “Net Satış Değerleri Oranında Dağıtım” yöntemini kullanarak hesaplayınız.

Soru 2: A Endüstri İşletmesinde Mart 2024 ayı Genel Üretim Giderleri Dağıtım Tablosu I. Toplamları ile Yardımcı Gider Yerlerinden yararlanma oranları şöyledir:

	Ana Üretici Gider Yeri X	Ana Üretici Gider Yeri Y	Yardımcı Gider Yeri YK	Yardımcı Gider Yeri BO
I. Dağıtım Tutarları	5.000.000 TL	4.000.000 TL	2.500.000 TL	3.500.000 TL
YK'dan Yararlanma %'si	%30	%50	-	%20
BO'dan Yararlanma %'si	%50	%40	%10	-

İstenilen:

İşletmenin Genel Üretim Giderleri Dağıtım Tablosu II. Toplamlarını Matematiksel Dağıtım Yöntemi ile bulunuz. (30 puan)

Soru 3:

- Endüstri işletmelerinde safha maliyeti uygulamasında eşdeğer mamul birimleri tablosu neden düzenlenir? (10 puan)
- Ortak (müşterek) mamul ile yan mamul tanımlarını yaparak farklarını yazınız. (10 puan)
- Safha maliyeti uygulamasında dönem başı ve dönem sonu yarı mamul stoklarının direkt işçilik ve genel üretim giderleri tamamlanma dereceleri hangi durumda aynı % ile belirtilir? (10 puan)
- Satışların Maliyeti Tablosunu oluşturan 3 ana faaliyetin satış maliyetini yazınız. (10 puan)

2024/1 SMMM Sınavı
Maliyet Muhasebesi
Sınav Komisyonu Cevapları

Cevap 1 (Toplam Puan: 30)

a)

Mamul	Miktar	Birim Maliyet	Toplam Maliyet	Ek Gider	Ortak Gider
X	3.000 adet	x 80 TL/adet	= 240.000 TL	- 15.000 TL	= 225.000 TL
Y	1.000 adet	x 85 TL/ adet	= 85.000 TL	- 10.000 TL	= 75.000 TL
Toplam	4.000 adet		325.000 TL	- 25.000 TL	= 300.000 TL

b)

Mamul	Miktar	Birim Fiyat	Nihai Satış Değeri	Ek Gider	Net Satış Değeri	Satıştaki Oran
X	3.000 adet	x 110 TL/adet	= 330.000 TL	- 15.000 TL	= 315.000 TL	315/450 = %70
Y	1.000 adet	x 145 TL/adet	= 145.000 TL	- 10.000 TL	= 135.000 TL	135/450 = %30
Toplam	4.000 adet		= 475.000 TL	- 25.000 TL	= 450.000 TL	

Mamul	Satıştaki Oranı	Toplam Ortak Gider	Ortak Gider Payı	Ek Gider	Toplam Maliyet	Miktar	Birim Maliyet
X	%70	x 300.000 TL	= 210.000 TL	+ 15.000 TL	= 225.000 TL	/ 3.000 adet	75 TL/adet
Y	%30	x 300.000 TL	= 90.000 TL	+ 10.000 TL	= 100.000 TL	/ 1.000 adet	100 TL/adet
Toplam			300.000 TL	+ 25.000 TL	= 325.000 TL		

Cevap 2 (Toplam Puan: 30)

$$YK = 2.500.000 + 0.10 BO$$

$$BO = 3.500.000 + 0.20 YK$$

$$YK = 2.500.000 + 0.10 (3.500.000 + 0.20 YK)$$

$$YK = 2.500.000 + 350.000 + 0.02 YK$$

$$YK - 0.02 YK = 2.850.000$$

$$0.98 YK = 2.850.000$$

$$YK = 2.908.163 TL$$

$$BO = 3.500.000 + 0.20 (2.908.163)$$

$$BO = 3.500.000 + 581.633$$

$$BO = 4.081.633$$

YK DAĞITIMI

$$X Ana Üretici GY = 2.908.163 \times 0.30 = 872.448$$

$$Y Ana Üretici GY = 2.908.163 \times 0.50 = 1.454.082$$

$$BO Yardımcı GY = 2.908.163 \times 0.20 = \underline{581.633}$$

$$2.908.163$$

BO DAĞITIMI

$$X \text{ Ana Üretici GY} = 4.081.633 \times 0.50 = 2.040.817$$

$$Y \text{ Ana Üretici GY} = 4.081.633 \times 0.40 = 1.632.653$$

$$YK \text{ Yardımcı GY} = 4.081.633 \times 0.10 = \underline{408.163}$$

$$4.081.633$$

GÜĞ DAĞILIM TABLOSU

	Ana Üretici GY X	Ana Üretici GY Y	Yrd. Gid. Y YK	Yrd. Gid. Y BO
I. Dağıtım Tutarları	5.000.000	4.000.000	2.500.000	3.500.000
YK	872.448	1.454.082	(2.908.163)	581.633
BO	2.040.817	1.632.653	408.163	(4.081.633)
II. Dağıtım Tutarları	7.913.265	7.086.735	0	0

Cevap 3 (Toplam Puan: 40)

- Eşdeğer Mamul Birimleri Tablosu, dönem başı yarı mamul stok ve dönem sonu yarı mamul stoklarının mamul eşdeğerlerini hesaplamak için düzenlenir (10p).
- Ortak giderlerle yapılan üretimlerde ayrılma noktasında ortaya çıkan mamullerin değerleri birbirine yakın olanlara ortak mamul, bunlardan çok daha düşük değerle elde edilene yan mamul denir (10p).
- Genel üretim giderlerinin mamul maliyetlerine yüklenmesinde direkt işçilik kullanılmış ise, genel üretim giderleri de aynı tamamlanma derecesi ile yüklenir (10p).
- Satılan Mamul Maliyeti, Satılan Ticari Mal Maliyeti, Satılan Hizmet Maliyeti (10p).